

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Crespin, François

Brvxellæ, 1652

VII. An Genus in una specie tantùm, Species in uno individuo tantùm,
cæteris impossibilibus, salvari possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95346)

ta, ac per consequens nec Universalis: ut subji-
cibilis specificativè concedo assumptum; & hoc
sensu Resolutione 1^a dictum est, esse Universalem.
Ad probationem assumpti Respondeo, ut subji-
cibilem reduplicativè, nec esse Universalem nec
singularem; licet enim non daretur medium abso-
lute inter Universale & singulare, daretur tamè re-
spectivè; nam sicut licet Petrus absolute necessario
sit sanus vel æger, neutrum tamen est ut rufus: ne-
simuliter, licet absolute natura necessario esset sin-
gularis vel Universalis, neutrum tamen est forma-
liter ut respicit superiora, ut ab uno tantum abstra-
cta, &c.

ccccclxxxix. Ad confirmationem vero Re-
spondeo, Speciem ut subjiabilem reduplicativè;
non dicere pro Genere definiti Universalis forma-
liter, sed materialiter; ut subjiabilem autem ma-
terialiter, est Universalis, ut statim dictum est.

RESOLUTIO III.

ccccclxxx. **D**ico 3° Species subjiabilis ut
subjiabilis causaliter, non est
Universalis. Ita Doctissimi PP. nostri Complut.
Disp. 6. de Specie. q. 3. & multi, quos ibidem ci-
tant, contra Cajet. Arauz. Tolet. &c.

ccccclxxxi. Probatur, quia à subjiabilitate
non manat Universalitas, 1° quia illa est Genus de-
finiti subjiabilis. 2° quia alioquin omne Uni-
versale præsupponeret subjiabile à quo manaret;
non apparet autem à quo subjiabili possit Genus
generalissimum manare, cum nec ipsum ulli Ge-
neri prædicamentali subjiaciatur: 3° quia subjiabi-
litas & prædicabilitas sunt respectus oppositi, qui
ab invicem haud magis manant, quam opposita,
calor à frigore v. g.

DVBIVM VII.

An Genus in una Specie tantum, Species in uno
individuo tantum, ceteris impossibili-
bus, salvari possit.

ccccclxxxii. **A**ntè Resolutionem
Suppono 1° Genus &
Speciem dupliciter spectari posse: semel 1° inten-
tionaliter, & pro materiali significato, quod im-
portant sumpta in concreto; sive pro naturis, quæ
denominantur Genus, ut animal; vel Species ut
homo: & semel 2° intentionaliter & concretim, sive
pro natura tamquam subiecto, & 1^a intentione for-
mali Genus aut Speciei tamquam formâ, quod,
sensu diximus, Universalis defini.

ccccclxxxiii. Suppono 2° Genus 1° inten-
tionaliter sumptum (& idem est de Specie) habere
perfectiones duplicis Generis, actuales scilicet seu Me-
taphysicè essentielles, & potentiales seu Metaphysi-
cè accidentales. Actuales sunt ipsa prædicata es-
sentialia Metaphysica; potentiales sunt illa, quæ
per contractionem ad inferiora superveniunt, ut
differentiæ Specificæ v. g. rationale & irrationale,
& numericæ, ut hoc & hoc respectu Generis; & so-
la numericæ respectu Speciei. His suppositis, fit

RESOLUTIO I.

ccccclxxxiv. **D**ico 1° Genus 1° intentio-
naliter seu materialiter

sumptum, v. g. animal, quoad perfectiones adæ-
quales seu Metaphysicè essentielles, potest salvari in
una Specie possibili, aliâ impossibili; imò & in uni-
co individuo possibili, aliis impossibilibus. Ita Sed-
tus hic q. 18. Item Lovanientes hic similiter R. 4.

ccccclxxxvi. Probatur, quia tota actualis &
Metaphysicè essentialis perfectio animalis, est esse
vivens sensitivum & non aliud; sed id salvari po-
test in unica Specie, v. g. homine, aliâ impossibili
scilicet bruto; imò & in Petro possibili, cæte-
ris hominis individuis impossibilibus, ut patet a
nam adhuc eo casu Petrus esset vivens sensitivus,
ergo, &c.

ccccclxxxvii. Confirmatur, Natura genericæ
sic est in inferioribus, ut sit divisim tota in singu-
lis; ergo, &c. Probatur antecedens, quia prædica-
tur tota de singulis divisim, ut constat ex præmis-
sis, & D. Thoma 1^a p. q. 77. art. 1° ad 1^{am}. Totum
Universale adest cuilibet parti, secundum totam suam
essentiam & virtutem, puta actualem; ergo, &c.

RESOLUTIO II.

ccccclxxxviii. **D**ico 2° Genus 1° intentiona-
liter sumptum, quo ad per-
fectiones potentiales seu Metaphysicè accidentales,
si sit multiplicabile in plures Species, ut v. g. ani-
mal in hominem & brutum, non potest salvari in
unica specie, v. g. animal in solo homine. Ita nostri
Carm. Comp. hic Disp. 5. q. 2. & plures, quos
ibi citant, & sequitur R. P. Ioan. à 8° Thoma, et-
iam hic q. 8.

ccccclxxxix. Probatur, quia rationale repe-
ritur in homine; sed rationale non est tota per-
fectio potentialis seu Metaphysicè accidentalis ani-
malis, ergo, &c. Minor patet, quia sicut potest
fieri homo & brutum, ita & rationale ac irratio-
nale.

D. Confirmatur, sic se habet Genus multiplica-
bile respectu differentiarum contrahentium, seu
perfectionum potentialium & Metaphysicè acci-
dentalium; sicut materia 1^a sublimitatis respectu
formarum; sed illa non habet omnem suam perfe-
ctionem potentialem sub una forma; ergo nec Ge-
nus in plures Species multiplicabile, sub una dif-
ferentia Specifica.

DI. Dixi, si sit multiplicabile in plures Species; alio-
qui si supponatur unica Species esse possibilis, sicut
hæc sola erit ejus perfectio potentialis; ita in hæc
sola possibili salvabitur. Ex his

DII. Colliges multò minus Genus quoad perfe-
ctiones potentiales salvari in unico individuo, si
supponantur, plura esse possibilia.

RESOLUTIO III.

DIII. **D**ico 3° Genus ut est 1um prædica-
bile concretim sumptum, sive ut
est definitum adæquatum in definitione Generis,
potest salvari in unica Specie possibili, aliâ impos-
sibili. Hæc Resolutio, vix ab ullo examinatur tamè.

DIV. Probatur, quia esse Genus ut sic sumptum
nihil aliud est, quam esse unum, &c. aptum præ-
dicari de multis ut pars materialis essentiae Univer-
salis; sed, posito solo homine possibili & bruto
impossibili, animal respectu Petri & Pauli esset
unum aptum, &c. ergo, &c.

DV. Con-

94. Confirmatur conclusio, & probatur minor solutione argumentorum.

DVI. Obijcies 1° Aristotelem 4°. Top. cap 4°. ubi sic habet: *Cum autem omnis Generis, multa Species sint, considerare oportet an altera Species esse nequeat propositi Generis, nam si non sit altera Species, pater non posse omnino esse Genus quod dictum est.* Ergo, &c.

DVII. Respondeo Aristotelem nihil loco citato habere contra nos; nam procedit ex alia hypothese, scilicet, quod Genus sit prædicabile de multis Speciebus, sive quod omnis Generis multæ sint Species, ut constat ex postremis verbis, *quod dictum est*, quæ referri debent ad priora hæc, *cum autem omnia Generis multe Species sint.* Vnde ibidem definit Genus, *quod de Speciebus prædicatur.* Et ei, 1° ait: *De pluribus enim Genus, quam Species prædicatur.* Nos vero ex hypothese quadam, forte impossibili, an v.g. si animalis, per impossibile, esset unica Species, puta homo, animal posset adhuc Genus esse: à qua hypothese omnino abstrahit Aristoteles: unde nego consequentiam. Eodem ferè modo intelliges D. Thomam 1° Post. lectione 12^a ubi sic habet: *Non est possibile invenire aliquod Genus, cujus una tantum sit Species.* Schlusest. Non est de facto invenire aliquod Genus, cujus unica sit Species. An autem animal, supposito per impossibile, quod solus homo, ejus Species esset possibilis, remaneret Genus, non tangit; quod hic facimus. Vnde, cum dicit, Genus dividi per Differentias oppositas, agit de Genere materialiter, & possibili, vel de facto existente, non verò de Genere secundum nostram hypothese. Item agit de Genere juxta suas & Aristotelis definitiones, non verò juxta nostras: Clarius tamen responde, Aristotelem & D. Thomam loqui probabiliter, non omnino certò; solum enim volebant, oppositum Resolutionis esse probabile, quod, sistendo in ipsorum autoritate, admittimus; non verò simpliciter.

DVIII. Obijcies 2°. isto casu animal reverà esset Species vel Differentia; & non Genus: ergo, &c. Probatur antecedens pro 1ª parte; nam isto casu animal prædicaretur ut tota essentia hominis; si quidem rationale esset tantum proprietas animalis, ab eoque fluxu rationis emanaret, sicut modò risibile à rationali, ergo, &c.

DIX. Probatur antecedens pro 2ª parte, quia isto casu, animal obiret omnia munera Differentiæ; nam divideret Genus, videlicet corpus animatum; ejus indifferentiam tolleretur; Speciem adequatè constitueret, & à quolibet alio, non secus ac rationale, distingueretur; ergo reverà esset Differentia, ergo, &c.

DX. Confirmatur quia Genus aptum esset prædicari de multis ut pars materialis, sive ut determinabile per Differentiam Universalem; sed, isto casu, non erit tale, ergo, &c. Probatur minor, quia omne determinabile debet latius patere suo determinativo; alioqui non esset ratio, cur potius esset determinabile, quam determinativum, ergo, &c.

DXI. Respondeo 1° negando antecedens pro 1^a parte; ad ejus probationem, nego, quod isto casu animal prædicaretur ut tota essentia hominis; nam rationale, quod in animali actu non concluditur, adhuc esset de essentia hominis; nisi velis dicere, quod, si per impossibile brutum fuisset impossibile, homo non habuisset eam-

dem essentiam, quam modo habet; quod est absurdum: nam sicut homo esse & concipi potest, nec existente, nec concepto bruto possibili; ita habet essentiam suam omnino independentem à bruto possibili; ac proinde, sive brutum sit possibile; sive impossibile, rationale semper est de essentia hominis, & non proprietas tantum; præsertim cum reperiatur animal sine rationalitate, in hoc animali immediatè individuato, & dici non possit, hoc animal esse hunc hominem immediatè individuatum; quod posset, si animal esset tota essentia hominis.

DXII. Respondeo 2°, negando etiam antecedens pro 2ª parte, ad ejus probationem nego assumptum: illo enim casu animal v.g. ratione Differentiæ, quam includit, divideret quidem corpus animatum, & ejus Differentiam constitueret; sed non ratione sui, & multò minus ratione sui Speciem adequatè constitueret; alioqui animal, illo casu, esset tota essentia hominis, quod est absurdum, ut monstratum est: quod autem hominem à quolibet alio distingueret, non secus ac rationale, per accidens foret; quia videlicet per accidens essent impossibilia ea, à quibus homo jam per rationale præcisè distinguitur. Vnde solum sequitur, differentiam hominis constitutivam, per accidens cessare esse distinctivam quoad nos, & extrinsecè respectu eorum, quæ per accidens supponuntur impossibilia; quia rationale remanet Differentia hominis constitutiva & distinctiva secundum omnia intrinseca sua, ut jam; quoad se tamen & intrinsecè, remaneret eadem, quæ modò est.

DXIII. Addo tamen, adhuc Differentiam remanentem distinctivam hominis Specie ab hoc animali immediatè individuato à parte rei, ad hocque esse necessariam; cum reverà homo sit Species ab hoc animali realiter distincta; imò etiam adhuc fore divisivam Generis in Speciem; quia remanet Genus divisibile in Speciem unam, vel individuum immediatum. Si verò non sit amplius futurum divisibile in multas Species, & Differentia ejusdem distinctiva ab altera Specie, est hypothese posita, ut patet.

DXIV. Ad confirmationem: Respondeo negando minorem: & ad ejus probationem distinguo assumptum: omne determinabile, secundum indifferentiam ad diversas formas, vel Differentias positivas, debet latius patere suo determinativo, concedo assumptum: determinabile secundum indifferentiam ad unam formam, vel Differentiam positivam, & aliam negativam, sive privationem illius, nego assumptum: nam materia 1^a celestis, in probabili sententia docente, esse capacem unius forme dumtaxat, est determinabilis per illam formam, & tamen non latius patet illa forma; id est, non potest reperiri in aliquo composito substantiali completo, in quo illa forma non sit. Sed

DXV. Gravis difficultas est, cur potius illo casu materia sit futura determinabilis, quam determinativa; & consequenter, cur potius animal sit futurum determinabile, quam determinativum. Responderet aliquis: quia proprium est formæ, esse determinativum, subjecti verò (uti est materia) esse determinabile: sed, ut docebimus in Physica, materia & forma sunt simul naturæ sibi invicem subjectum & forma denominatio-

nis, &c. quia sicut intelligi non potest, materiam esse unitam formæ, quin simul intelligatur, formam esse unitam materiæ; ita intelligi non potest, materiam esse à forma informatam, quin simul intelligatur, formam esse à materia materiata. Quare aliter

DXV. Ad propositam difficultatem Respondeo, cum distinctione: non est ratio cur potius materia cælestis sit determinabilis in esse subjecti informationis, quam forma, concedo: in esse subjecti sustentationis, nego. Nam illud est determinabile in esse subjecti sustentationis, quod præsupponitur alteri, & ex quo aliud educitur; forma verò cælestis educitur ex materia cælesti, non secus ac omnes aliæ sublunares ex materia sublunari. Hinc dic, in proposito Resolutionis, Genus potius futurum determinabile, quam Differentiam: quia (cum præsupponatur Differentiæ, juxta Aristotelem 5° Metaph. Text 33°. ubi dicit, *Genus esse 1um in rationibus*, id est, 1^{am} partem in definitionibus, quod & ratio suadet, quia est minus recedens à nudo conceptu entis, quam Differentia; nam prius est sentire (ut constat ex naturâ foetus) quod est actus animalis, quam ratiocinari aut ridere, quod est actus rationalis) imitatur materiam cælestem consideratam secundum esse subjecti sustentationis, secundum quod esse, est potius determinabilis, quam determinativa; non verò materiam secundum esse subjecti informationis; quia materia secundum esse subjecti informationis considerata, sive habeat plures formas, sive non, non est magis determinabilis, quam forma, sed simul naturâ sunt materia & forma respectu invicem determinabiles & determinativæ, nam ab invicem denominantur ac informantur, & se invicem denominant ac informant, ut latius ostendimus in Physica Disp. 2^a.

DXVI. Instabis, idem intellectivum & volitivum non se respiciunt ut determinabile & determinativum, & consequenter nec ut Genus & Differentia; quia æquè latè patent; sive quia intellectivum non est determinabile per volitivum & unam aliam Differentiam positivam: ergò similiter, si animal & rationale æquè latè pateant, sive si animal non sit determinabile per rationale & unam aliam Differentiam positivam non se respicient ut Genus & Differentia.

DXVII. Respondeo 1° retorquendo argumentum in materiam 1^{am} cælestem formæ tantum cælestis capacem, ut suppono: illa enim non magis latè patet quam sua forma; & tamen, ut probatum est, illa se habet ut determinabilis, hæc ut determinativa.

DXVIII. Respondeo 2°, negando assumptum: quod enim intellectivum & volitivum non se respiciant ut determinabile & determinativum, non est, quia æquè latè patent, sive quia intellectivum non est determinabile per volitivum, & unam aliam Differentiam; sed quia se non respiciunt, saltem ut materia & forma cælestis; nam sicut voluntas non se habet ad intellectum, ut formâ ad subjectum, sed ut ad alteram potentiam & formam ejusdem animæ, non secus ac visus, tactus, olfactus, &c. ita volitivum non se habet ad intellectivum ut determinativum ad determinabile; sed sicut ad alterum determinativum ejusdem animæ viventis ad esse volitivum & intelle-

ctivum; non secus ac visum, tactivum, olfactivum, &c. si tamen velis, volitivum se habere ad intellectivum, ut formam ad subjectum, ut perfectionem ad perfectibile, (quod sine absurdo dici potest) nego, intellectivum & volitivum se non respicere ut determinabile & determinativum; ac proinde ut Genus & Differentiam compositi Metaphysici intellectivi & volitivi.

DXIX. Adde ex majori vel minori late-potentia, quam habeat Differentia, non diversificari prædicabilia; alioqui tot essent prædicabilia, quot forent majores vel minores late-potentia: & Genus supremum, subalternum & infimum facerent tria Genera Specie diversa: Differentia suprema, subalterna & infima tres Differentias Specie diversas: Proprium supremi Generis subalterni & infimi tria Propria Specie diversa; quæ sunt parum fundata; sed ex modo prædicandi per modum partis materialis aut formalis in quid, & in quale, &c. Ex his

DX. Collige, non esse de essentia Generis, esse totum potentiale contrahibile per plures Differentias Vniuersales, sed per unicam tantum, & plures numericas: nam id sufficit ad hoc ut sit unum aptum prædicari de multis in quid ut pars materialis essentia Vniuersalis.

RESOLUTIO IV.

DXI. Dico 4°. Species 1° intentionaliter sive materialiter sumpta, ut v.g. homo, quoad perfectiones actuales seu Metaphysicè intrinsecas, salvatur in uno Individuo, cæteris impossibilibus.

DXII. Probatur, quia tota actualis & Metaphysicè intrinseca perfectio hominis est animal rationale, & non aliud; sed id salvatur in Petro v.g. cæteris hominis Individuis impossibilibus; ergò, &c.

DXIII. Confirmatur. Natura specifica sic est in omnibus suis Individuis, ut sit divisim tota in singulis; ergò, &c. Probatur antecedens; quia prædicatur tota de singulis divisim, ergò, &c.

RESOLUTIO V.

DXIV. Dico 5°. Species 1° intentionaliter sive materialiter sumpta, ut v.g. homo, quoad perfectiones potentiales seu Metaphysicè extrinsecas (si nempe sit multiplicabilis in plura individua) non potest salvari in unico Individuo, aliis impossibilibus.

DXV. Probatur, quia omnes hæcceitates omnium Individuorum humanorum, ut Petreitas, Pauleitas, Ioanneitas, &c. non reperiuntur in unico Individuo hominis, verbi gratia, Petro, ergò, &c.

DXVI. Confirmatur, sic se habet Species ad hæcceitates, sicut Genus ad Differentias Vniuersales contrahentes; sed, si illud sit multiplicabile in plures Species, non habet omnem suam perfectionem potentialem sub una Differentia Vniuersali contrahente, ergò nec Species sub una hæcceitate. Major tenet à pari. Minor probata est Resol. 28.

DXVII. Dixi,

DCXXVII. Dixi; Si nempe sit multiplicabilis in plura Individua; alioqui si supponatur, unicum Individuum esse possibile; sicut illud unicum ens erit ejus perfectio potentialis; ita in illo unico possibili, & aliis impossibilibus, salvabitur.

RESOLUTIO VI.

DCXXVIII. **D**ico 6°. probabile videtur, quod Species, ut est 3um prædicabile concretim sumptum, sive ut est definitum adæquatum in definitione Speciei, possit, præcisè sistendo in ratione, salvari in unico Individuo Physicè possibili, alio Physicè impossibili; sic nempe ut Deus (de quo potissimum difficultas) sic sit Physicè immultiplicabilis numero, ut tamen præcisè sistendo in ratione, non obstante sua Physicè immultiplicabilitate, sit Universalis Logicè tantum. Huic Resolutioni occasionem 1^{am} videtur dedisse Cajetanus cap. 4° de ente & essentia, & c. 4°. de Specie, ubi asserit naturam Michaëlis, licet Physicè immultiplicabilem, esse Speciem Logicam. Quoad naturam Michaëlis, Thomistæ nobis adtipulantur, & quidem sic, ut PP. nostri Comp. hic. q. 6^a dicant, *nec censendum esse Thomistam, qui oppositum senserit.* Quoad Deum autem minimè; esse tamen inter utrumque paritatem, probabiliter suadere intendimus.

Sed antè probationem

DCXXIX. Suppono 1° Scripturam, Concilia & Fidem, circa ea, quæ hanc Resolutionem tangere videntur, aliud non convincere, quam quod Deus sit realiter & Physicè unicus, intrinsicè realiter & Physicè immultiplicabilis; quidquid sit de multiplicabilitate extrinsecâ & rationis, sive sub præcisione formali, ad quam ista non extenduntur.

DCXXX. Suppono 2° naturæ multiplicationem esse duplicem, juxta duplicem naturæ multiplicabilitatem univocam in multa inferiora: si enim naturæ multiplicabilitas sit Physica & Logica simul, uti est naturæ humanæ abstractæ per mentem ab individuis hominis; multiplicatio naturæ est Physica & Logica simul; Physica quidem, quia, ut omnes fatentur, Physicè & realiter de facto in Petro, Paulo, & cæteris individuis hominis multiplicatur; Logica verò aut ratione & sub præcisione formali, quia humana natura ratione & per prædicationem de Petro, Paulo, &c. est in Petrum, Paulum, &c. ut sic multiplicabilis; si autem naturæ multiplicabilitas sit Logica tantum, uti est naturæ Michaëlis, in sententia Thomistarum, eò quod sub sola præcisione formali ab hæcitate sit multiplicabilis, utpotè carens fundamento immultiplicabilitatis præcisivæ videlicet hæcitate; multiplicatio non est Physica, sed Logica tantum.

DCXXXI. Suppono 3°, inter eos, qui Nominalium sententiam sequuntur, jam, saltem ut probabile, esse receptum, quod Deus purè extrinsecè & ratione nostrâ formali extrinsecâ componatur ex Genere & Differentia, & sic sic definiatur; idque de facto tuentur PP. Hurtadus, Arriaga, Oviédus, &c. Neque in eo est ullum absurdum, ut infra Tractat. 4°. de Ante-prædicamentis, probabitur: cum verò Divus Thomas 1. parte quæst. 13. artic. 5. & quæst. 7. De pot. artic. 3. negat, Deum esse in Genere, sive constare Genere

& Differentia, ac proinde definiri posse, id solum negat de Deo ex parte sui sive objecti spectato, non verò ex parte actus sive rationis nostræ extrinsecæ; quæstione etenim 3ª citatâ excludit à Deo Genus, quod ex parte objecti non est ens simpliciter; ut consideranti patebit articulum 5um citatum in corpore; quod, cum aliud non sit, quam excludere à Deo Genus, substantiam v. g. quâ parte est objectivè ens simpliciter, verissimum est, & omnino consonum Magistro Nostro Ioanni de Bachone in 1um dist. 9. quæst. 1^a. art. 10. *Deus est in Genere sic, quod extra Genus, id est, Deus est sic in Genere in quantum Genus prædicatur de Deo sicut Genus de sua inferiori, quod nihilominus est illimitatus & infinitus.* & ad mentem, D. Thomæ, qui sicut à Deo distinctiones ratione nostrâ extrinsecâ non excludit, ita nec perfectibilitates eadem ratione nostrâ extrinsecâ. Vnde cum hic & infra quæst. 13. art. 9. à Deo excludendo gradum genericum, excludit consequenter rationem Speciei; consequenter intelligi debet de ratione Speciei, quatenus ex parte objecti nō est ens simpliciter, sed entia per participationem; non verò quatenus ex parte objecti est ens unicum simpliciter, licet ratione nostrâ præcisè sit multa, ut statim dicetur. Ex his autem liquet, quid PP. nostris Comp. loco infra citando, P. Ioan. à S. Thoma & aliis respondendum, dum ajunt ista loca ob stare, ne Deus sit Species Logica tantum; licet id concedatur naturæ Michaëlis.

DCXXXII. Probatur 1° autoritate D. Thomæ, 1. parte q. 13^a. art. 4. ad 3um. ubi expressè agnoscit plures Deos sub conceptu sive ratione nostrâ, ajens: *Deus est unus res, & plures secundum rationem, quâ intellectus noster multipliciter apprehendit Deum;* puta semel cum hæcitate & semel sine; semel in ordine ad actus bonitatis, semel in ordine ad actus sapientiæ correspondentes, &c. semel autem dato, quod Deus sit præcisus ratione nostrâ à sua hæcitate, potest tunc considerari in ordine ad actus bonitati respondentes, & postea in ordine ad actus sapientiæ respondentes, & tunc habemus Deum bonum & Deum sapientem ratione nostrâ diversos: quæ omnino confirmant Doctissimi nostri Complut. Disp. 6. de Specie q. 4. *Licet hoc nomen Deus ut à nobis apprehenditur, sit communicabile multis secundum rationem, ut inquit D. Thom. citatâ. q. 13. art. 9. & propterea ex parte modi concipiendi nostri sit terminus communis, ut frequenter docent Thomistæ ibidem.* Ita illi: nec in præmissis à nobis apparet vel minima repugnantia, cum ab istis duobus Dijs solâ ratione nostrâ multiplicatis præscindatur ratio Dei univoca utrique, in quo salvabitur 3um prædicabile concretim sumptum, ergo, &c. Probatur minor pro 3^a parte, in qua sola difficultas, quid erit prædicabilis de multis univocè cum sui multiplicatione Logicâ tantum, ad 3um autem prædicabile planè impertinens est, an multiplicatio sit Logica tantum, an Physica simul, ut consideranti patebit, ergo, &c.

DCXXXIII. Confirmatur, non est cur potius ad Universalis Logicè tantum, plura objectivè Physicè & unum ratione nostrâ requiratur, quam unum objectivè Physicè & multa ratione nostrâ.

DCXXXIV. Respondebis, communem Autoritatem stare pro potiori ratione. Sed

DCXXXV. Contrâ, imprimis non est in contrarium communis Autoritas; nam Thomistæ in

in natura Michaelis oppositum defendunt communiter: deinde definitiones Vniuersalium nihil habent in contrarium, nec Aristoteles aut Porphyrius circa illam multiplicationem, an Logica & Physica simul, an Logica tantum esse debeat, quidquam expresse-
runt; ab Authoritate autem negata, nullum est argu-
mentum.

DLXXXIV. Probatur 2°. ad 3um. Vniuersale concre-
tim sumptum sufficit Logica multiplicabilitas univo-
ca naturæ in multa, & præcisio formalis ab illis; atqui
Naturæ Divinæ præcisæ à suâ hæcitate convenit
talis multiplicabilitas univoca in multa; & quamdiu
per prædicationem non contrahitur ad illa, est præci-
sio formalis ab illis, cum aliunde supponatur esse actu
sub præcisione, ergo, &c. Probatur minor pro 1^a. par-
te, ex dictis supposito 2°. & 3°. & D. Thoma supra
allato, ergo, &c.

DLXXXV. Obijcies 1°. non apparet quid esse pos-
sint illa Individua Logice possibilia, & Physice im-
possibilia: vel enim realia sunt, vel ficta? non realia,
quia ut supponitur, nec sunt, nec esse possunt Physi-
cæ; ergo ficta esse debent, quia illud ens est fictum,
quod non est reale & apprehenditur ut possibile, vel,
quod est tantum obiectivè in intellectu, uti tantum
sunt illa Individua.

DLXXXVI. Respondet Cajetanus (& plures Thomi-
stæ post ipsum) cap. 4°. de ente & essentia, & cap. 4°.
de Specie, esse non repugnantiam ex parte naturæ
abstractæ ab hæcitate ad prædicari de multis, si es-
sent. Verum hoc non est, naturam esse Vniuersalem;
sed futuram Vniuersalem, si essent multa, de quibus
posset prædicari. Deinde ex parte naturæ abstractæ
ab hæcitate, absolute est repugnantia ad prædicari
de multis, quæ absolute non sunt; ergo natura ab-
stracta ab una hæcitate Michaelis tantum, non esset
absolute Vniuersalis. Quare aliter

DLXXXVII. Respondeo: illa Individua fore Indivi-
dua Logica prout opponuntur Physicè existibilibus;
& Logicè tantum realia, id est possibilia ex modo
essendi præcisè, quem natura abstracta ab una hæc-
eitate habet sub abstractione; ex parte enim illius,
alia Individua non involvunt in suo conceptu duo
contradictoria; nec impossibilia Physicè concipiun-
tur in actu signato ut possibilia Physicè, quod, ut
sint ficta, requiritur, sed tantum in actu exercito ut
possibilia Logicè, prout sunt Logicè possibilia; ha-
bentque esse reale Logicum in natura ut abstracta ab
hæcitate sua: ac proinde, licet habeant esse impos-
sibile Physicum, propter quod sunt Physicè chymæ-
rica, & consequenter natura respectu illorum
nonnisi chymæricè Vniuersalis Logicè & Physicè;
non habent tamen esse impossibile Logicum; quia
habent esse possibile Logicum ex modo essendi natu-
ræ sub abstractione, &c. ut dixi. Hinc ens reale
omnino in communi definitur; *Id, quod est, vel esse po-
test Logicè vel Physicè*: aut *Id, quod est, vel esse potest*, sub-
auditis particulis *Logicè vel Physicè*.

DLXXXVIII. Instabis, vel multitudo Logica Indivi-
duorum Dei, habet fundamentum in Deo, vel non?
si 1um. ergo Deus est intrinsecè multiplicabilis: si 2um.
ergo, sunt ficta.

DLXXXIX. Respondeo, non habere fundamentum
in Deo absolute & secundum se sed relativè & com-
parativè considerato, quatenus scilicet ut unum ob-
iectivè & Physicè subest abstractioni, sive quatenus
dicit non repugnantiam ad concipi conceptu con-
fuso abstrahente formaliter naturam Divinam à sua
hæcitate.

R. P. Francisci Bonæ Spei Logica.

DXL. Obijcies 2°. natura abstracta ab uno Indivi-
duo tantum, non est nisi Vniuersalis negativè, id
est, non exprimitur illius singularitas: sed per Vni-
versale simpliciter, omnes Philosophi intelligunt
Vniuersale positivè, & à multis positivè abstra-
ctum, ergo, &c. Ità P. Comptonus Log. Disp. 34.
Sect. 4^a.

DXLI. Respondeo distinguendo maiorem: natura
abstracta ab uno Individuo tantum, non est nisi Vni-
versalis negativè respectu Individui Physici à quo
abstracta est, concedo maiorem respectu Individuo-
rum Logicorū, in quæ natura abstracta ex modo es-
sendi, quem habet sub abstractione, est Logicè mul-
tiplicabilis, nego maiorem: dum enim Natura Divina
à Deo formaliter abstrahitur, ex modo essendi, quem
habet sub conceptu, est una infinite multiplicabilis
sub conceptu, sicut natura humana, in Sententia Sco-
tistarum, ex modo essendi, quem habet antè intelle-
ctum, una est infinite multiplicabilis antè intellectū;
quia videlicet, sicuti sub hoc modo essendi non habet
principium repugnantiae multiplicabilitatis antè in-
tellectum; ita nec sub isto modo essendi sub conce-
ptu habet principium repugnantiae multiplicabili-
tatis sub conceptu. Modum autem, quo natura ista sit
Logicè tantum Vniuersalis, assignavimus probatio-
ne 1^a.

DXLII. Instabis, supra hujus Tract. Disp. 1. Dub.
8°. negatum est, naturam abstractam, à Petro tan-
tum, esse prædicabilem de Paulo, à quo positivè ab-
stracta non est; ergo Natura Divina abstracta à sua
hæcitate tantum, non est, prædicabilis de hoc
& illo Deo Logico, à quibus positivè abstracta non
est.

DXLIII. Respondeo distinguendo assumptum: su-
pra negatum est, naturam abstractam à Petro tantum,
esse prædicabilem de Paulo à Petro Physicè & rea-
liter distincto, concedo maiorem; & ratio est, quia
prædicatio supponit identitatem realem: negatum
est, naturam abstractam à Petro, esse prædicabilem de
Paulo à Petro solâ præcisione formali distincto, nego
maiorem. Hanc autem prædicationem omnes agno-
scunt: hic enim admittere oportet naturæ humanæ
duplicis Generis esse posse Individua; aliqua Physi-
ca sive Physicè possibilia, aut Physicè existentia;
alia Logica tantum, quæ necessariò sequuntur natu-
ram per præcisionem formalem omni hæcitate
nudatam; & de his natura humana prædicari po-
test, hoc ipso, quod est abstracta ab omni hæceti-
tate; quia illa realiter aliud non sunt, quàm hæc na-
tura; realiter autem eadem de invicem prædicari
possunt.

DXLIV. Urgebis 1°. ex eodem P. Comptono & aliis:
ipso facto, quod concipit quis rationem Dei commu-
nicabilem aliis, non format conceptum Dei; quia
Deus ex conceptu suo intrinsecè est unus, & essen-
tialiter negans consortium aliorum; eo ipso proinde,
quod concipitur, ut alium secundum Deum admi-
tens, non concipitur Deus; sed chymæra, ergo, &c.

DXLV. Respondeo distinguendo assumptum: ipso
facto, quod concipit quis rationem Dei communi-
cabilem aliis, non format conceptum Dei ut entis Physi-
fici & Physicè ac realiter existentis, concedo maio-
rem; ut entis Logici, & ratione nostrâ multiplicabilis,
nego maiorem. Ad probationem autem majoris, Re-
spondeo ista intelligi de Deo ut ente Physico, &c.
quia de Deo ut ente Logico & ratione nostrâ mul-
tiplicabili, omnino contrarium patet ex D. Thoma in
probatione Resolutionis citato.

I

DXLVI. Ur-

DXLVI. Vergebis 2°. ex Patre Poncio Disput. 3^a. de Universalibus ut sic, Quaest. 4. Si, quod Individuum non possit numero multiplicari à parte rei, non impediatur, ne sit Universalis; quod Species infima non possit Specie multiplicari à parte rei, non impedit ne sit Genus per abstractionem: sed hoc est absurdum: ergo, &c. Probatur sequela maioris; quia prout illa est Universalis, eò quod in ea jam ab hæcitate præcisa nullum sit principium repugnantiae multiplicabilitatis in Individua; ita nec ullum est principium repugnantiae multiplicabilitatis in Species, ergo, &c.

DXLVII. Respondeo 1°. negando minorem, quia ut infra ostendemus, natura humana possibilis, respectu Individuorum Physicorum possibilitatem potest se habere ut Genus, de illis tamquam de Specie differentibus prædicari, &c. quod patet à fortiori de Logice tantum possibilibus.

DXLVIII. Respondeo 2°. majorem negando, quia, supposito, quod detur Species infima, ad multiplicabilitatem illius Logicam in multas Species Logicas tantum, non sufficit præcisio ab hæcitate; quia hæc est principium solius repugnantiae in multa Individua Logica, cujus cum præcissione stat Differentia Speciei infimæ, quæ est principium repugnantiae in multas Species Logicas, à qua si præcindas, in homine v. g. non video cur Logice multiplicari non possit in multas Species, quia illo casu non est aliud, quam animal multiplicari in multas Species Logicas tantum, ut consideranti patebit; in eo autem quod animal sit multiplicabile in Individua Logica tantum, sub præcissione, & aliunde in realia realiter, nul-

la est repugnantia, ut patet ex Responsione ad Objectionem 2^{am}.

RESOLUTIO VII.

DXLIX. **D**ico 7°. sistendo in autoritate & communi sensu Doctorum, mihi longè probabilius est, 3um prædicabile, sive Speciem Logicam, salvari non posse in unico Individuo Physico possibili, alio Physice impossibili.

DL. Probatur, quia imprimis, quod Deus non sit Universalis, Species Logica, &c. unanimes est omnium Theologorum & Philosophorum consensus; eò quod Deus sit essentialiter hic, sive ex parte actus nostri, sive ex parte objecti; quia sive ex parte actus nostri, sive ex parte objecti, accipi debet ut immultiplicabilis. Deinde quod natura Michaëlis non sit similiter Universalis, Species, &c. videtur (supposita illius Physicæ immultiplicabilitate) sequi à pari ex natura Divina; quæ sicut est essentialiter hæc, quia, sive ex parte actus nostri, sive ex parte objecti, accipi debet, ut immultiplicabilis; ita natura Michaëlis est essentialiter hæc, quia, sive ex parte actus nostri, sive ex parte objecti, accipi debet, in illa hypothese, ut immultiplicabilis; repugnat enim illam accipi ut immultiplicabilem, & non accipi ut hanc; & quocumque sensu isto modo accipitur, hoc modo accipi debet; & quocumque sensu acciperetur ut multiplicabilis, ut non hæc, &c. eodem sensu Deus sive natura Divina accipi deberet ut multiplicabilis, ut non hæc, &c. ut Resolutio nem 6^{am} consideranti patebit, ergo, &c.

DISPUTATIO QUINTA

De Individuo.

DUBIUM I.

Quid Individuum Physicum, Metaphysicum & Logicum.

DLI. **A**ntè Resolutionem Suppono 1°. varias à Porphyrio hic (quia, cum Individuum sit correlativum Speciei, de eo hic agendum videbatur) Individui definitiones adferri. 1^a. Quod de uno solo particulari dicitur, puta univocè, quia de multis æquivocè dici, non est Dubium. 2^a. Quod constat proprietatibus (id est accidentibus, duobus subiectis Hexametris contentis) quarum idem (puta Specie) aggregatum numquam fiet (supple naturaliter, quia supernaturaliter fieri posse, patet) in alio. Hexametra autem sunt hæc:

Forma, figura, locus, tempus cum nomine, sanguis, Patria, sunt septem, quæ non habet unus & aliter.

Brevius alii post Boëtium:

Forma, figura, locus, stirps, nomen, patria, tempus.

DLII. Forma est colorum corporis dispositio: figura partium: locus extensio localis: stirps parentes: tempus duratio; cætera patent. Ista tamen definitio essentialis non est; sed descriptiva, eaque valde imperfecta, quia accidentia rei, non essentiam explicat: nec omnia Individua comprehendit; sed ex sanguine sive ex Parentibus tantum (qui, præterquam viventibus non assignantur, etsi in aliis quâdam latiori acceptione assignentur) statim patet,

nullam esse definitionem, quia duo terræ Individua (& sic de aliis inanimatis) omnino in proprietatibus istis convenientia naturaliter proferre, nihil vetat; ut tamen definitio nulla censatur, sufficit, quod supernaturaliter produci possint duo homines, quibus illa omnia convenient; posse autem, nullus ambigit.

DLIII. Suppono 2°. Individuum posse, ut Universalis, dupliciter accipi: semel 1°. intentionaliter, sive secundum ea, quæ habet independentem ab intellectu; & semel 2°. intentionaliter, sive secundum ea, quæ habet dependentem ab intellectu. De quibus Tract. 1°. de Ante-Universalibus, Disp. 1^a. Dub. 1°.

DLIV. Suppono 3°. Individuum ordinariè assignari quadruplex. 1um determinatum ex nomine proprio, ut Paulus. 2um ex demonstratione, puta eò quod sit nomen commune affectum pronomine demonstrativo, ut hic homo. 3um ex suppositione, puta eò quod sit nomen commune, ex suppositione facta, uni soli conveniens; ut Philosophus pro Aristotele; Apostolus pro Paulo; Filius Virginis Mariæ pro Christo. 4um est Individuum vagum, eò quod sit nomen commune affectum signo particulari, ut aliquis homo: quod Individuum, ideo vagum dicitur, quod in cognitione ita vagetur, ut in ipsa nihil sit determinatum; licet in se, (utpotè sapius existens) plerumque sit determinatum. His autem suppositis, sit

RESOLUTIO I.

DLV. **D**ico 1°. Individuum Physicum est ens 1° intentionaliter, quod est Individuum in se, &